

Alueellinen biokaasulaitos – energiaa ja lantaravinteiden uusjakoa

Johanna Laakso, Elina Tampio, Sari Luostarinen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Lannasta biokaasua

Biokaasuprosessi

- Orgaanisen aineksen hajoamista hapettomissa olosuhteissa
 - Mikrobitoiminnan vaikutuksesta
- Tuotteina biokaasu (CH_4 50-60 %, CO_2 40-50%) sekä ravinteet ja orgaanista ainesta sisältävä mädäte
 - Kaasun käyttökohteita: lämmitys, sähkö & lämpö, liikennepolttoaine
 - Mädätteen käyttökohteita: lannoitus ja maanparannus, teolliset käyttökohteet
- Eri mittakaavoissa
 - Tilamittakaava, usean tilan yhteinen, keskitetty laitos

Lannan käsittely biokaasuprosessissa

Edut

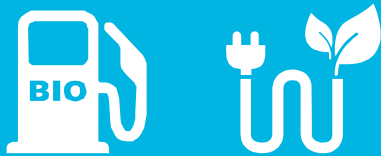
- Lannan energiasisällön hyödyntäminen
- Ravinteiden hyödyntämisen tehostaminen
 - Kaikki ravinteet mädätteessä, ravinteiden (erityisesti typen) liukoistuminen
 - Mädätteen jatkojalostusmahdollisuus, kun massat jo koottu yhteen paikkaan
- Lannasta aiheutuvien päästöjen hallinta

Haasteet

- Lanta jo kertaalleen eläimen ruuansulatuksessa prosessoitu materiaali -> matalampi energiapotentiaali verrattuna esim. biojätteeseen
- Vesipitoisuus ja tilavuus -> kuljettaminen
- Kannattavuus

Turkiseläinten lannan hyödyntäminen biokaasuksi

Työn tavoitteet ja toteutus

- Selvittää ketun ja minkin lannan mahdollisuudet biokaasulaitoksen syötteenä
- Keskitetyn lannankäsittelyn vaikutus alueelliseen ravinnetasapainoon, kun mädäte prosessoidaan kuljetettaviksi ravinnetuotteiksi

Toteutus

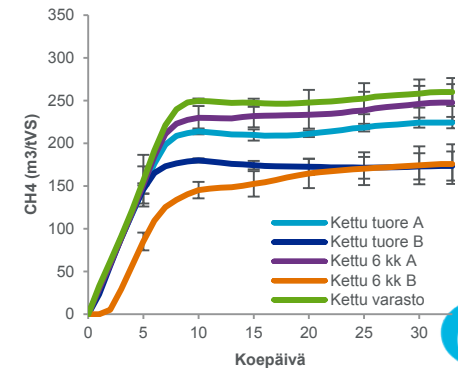
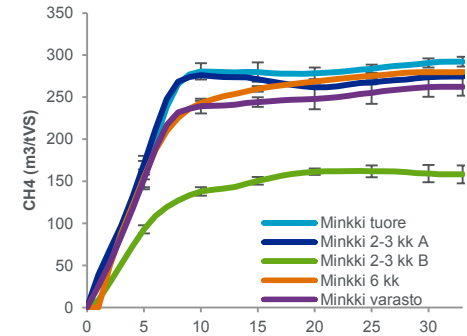
- Laboratoriokokeet
 - Analysoitiin 5 kpl minkin ja 5 kpl ketun lantanäytettä, joilla erilaiset varastointiajat (tuore, 2-3 kk, 6 kk, varasto)
- Keskitetyn turkiseläinten lantaa käsittelevän laitoksen massa-, ravinne- ja energiataseet
- Ravinteiden hyödyntämispotentiaali

Turkiseläinten lannan ominaisuudet laboratoriokeissa

- Lanta melko kuivaa
 - Kuiva-ainepitoisuudet keskimäärin 30 % (minkki) ja 32 % (kettu)
- Minkin lannan metaanintuottopotentiaali keskimäärin 250 m³/tVS
 - 47 m³/t tuoretta lantaa
- Ketun lannan metaanintuottopotentiaali keskimäärin 216 m³/tVS
 - 47 m³/t tuoretta lantaa

Naudan lietalanta: ~200 m³/tVS (~14 m³/t)
Sian lietalanta: ~350 m³/tVS (~15 m³/t)

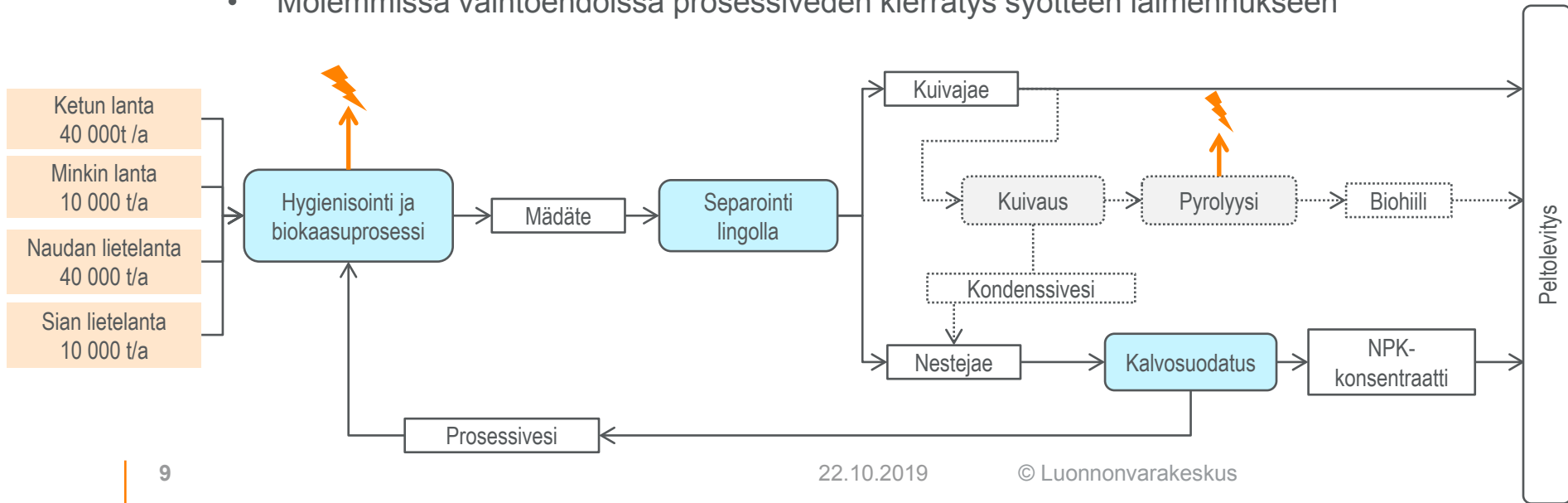
Keskitetyn biokaasulaitoksen alueellinen tarkastelu

- Tarkasteltavaksi alueeksi valittiin Pedersören ja Uudenkaarlepyyn alue, jossa turkiseläinten lantaa runsaasti
- Märkämädätyslaitoksen syötemassat valittiin perustuen alueella muodostuviin massoihin
 - 40 000 t/a ketun lanta
 - 10 000 t/a minkin lanta
 - 40 000 t/a naudan lietalanta
 - 10 000 t/a sian lietalanta

Biokaasulaitoksen ja mädätteen käsittelyn prosessointiketju

- 2 vaihtoehtoa mädätteen käsittelyyn
 - Kuivajae sellaisenaan, nestejakeen kalvosuodatus (kuivajae ja konsentraatti)
 - Kuivajakeen kuivaus ja pyrolyysi, nestejakeen kalvosuodatus (biohiili ja konsentraatti)
 - Molemmissa vaihtoehdoissa prosessiveden kierrätys syötteen laimennukseen

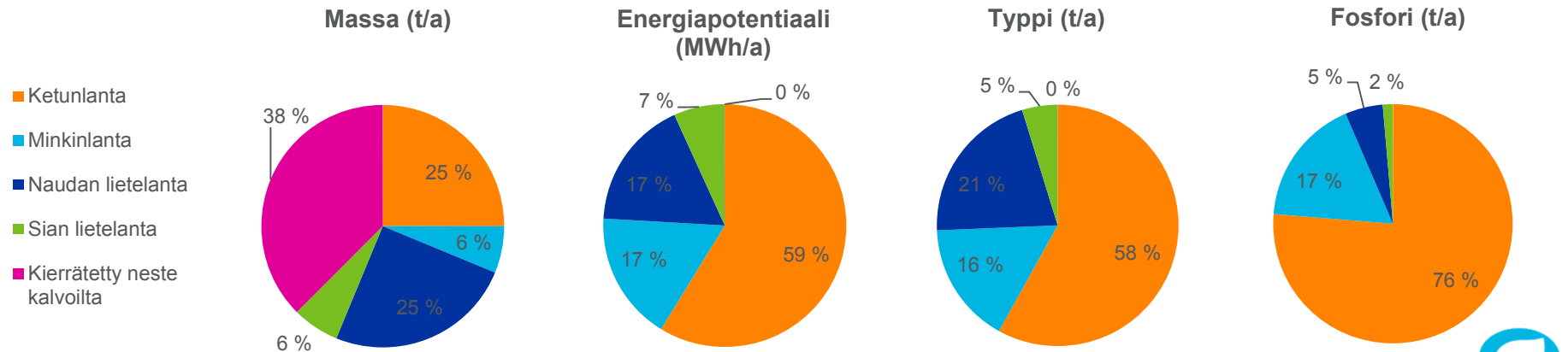

Tuloksia

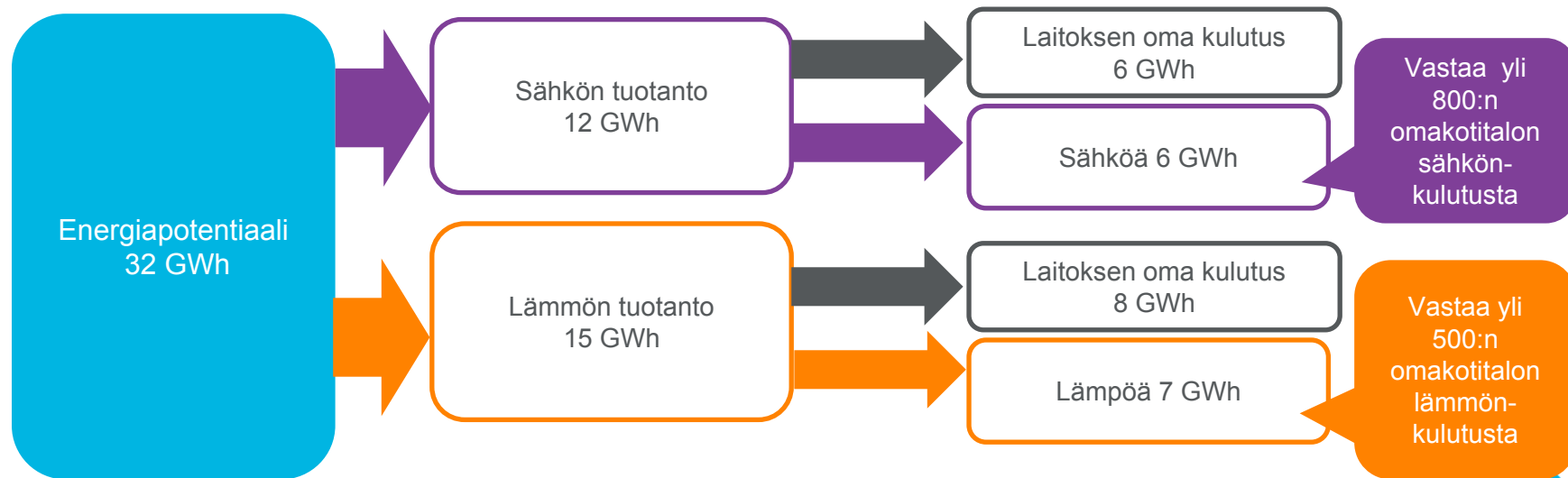
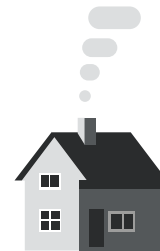

Laitoksen syötteen

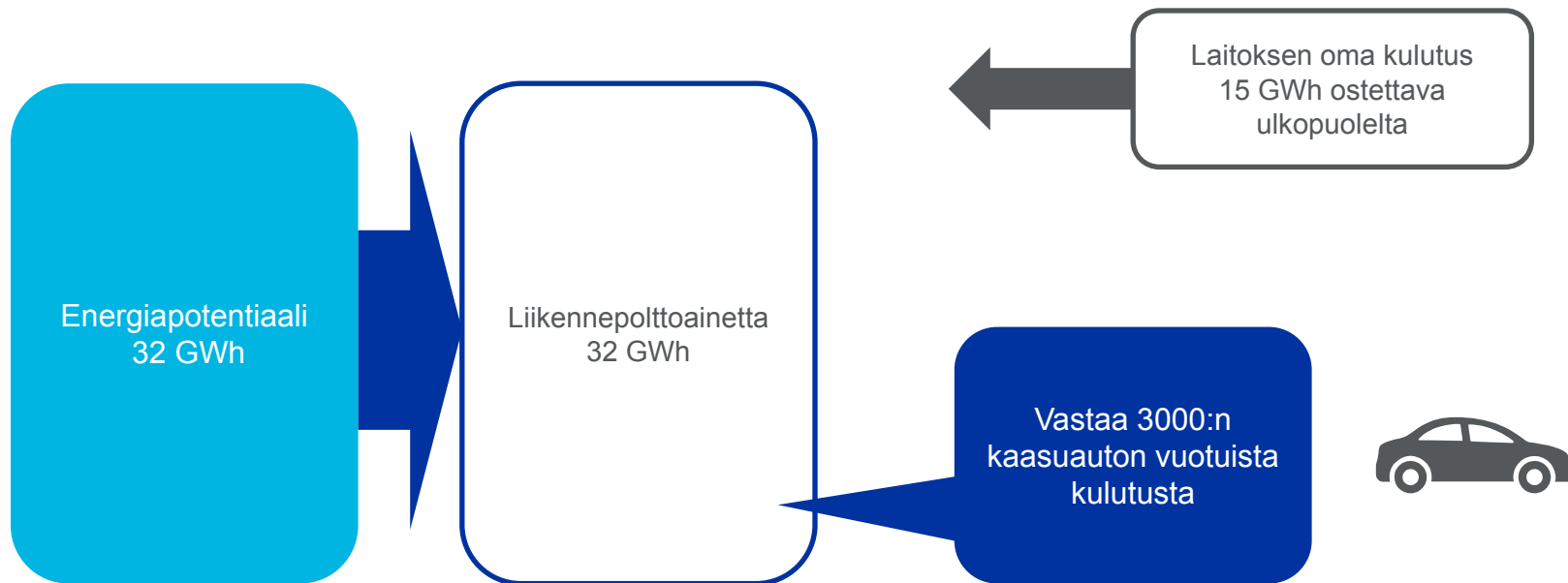
- Minkin ja ketun lantaa 50 % lantasyöttestä. Tässä lannassa
 - Lähes laitoksen syötteiden 70 % energiasisällöstä
 - Yli 90 % laitoksen käsittelemästä fosforista

Energian hyödyntäminen sähköksi ja lämmöksi

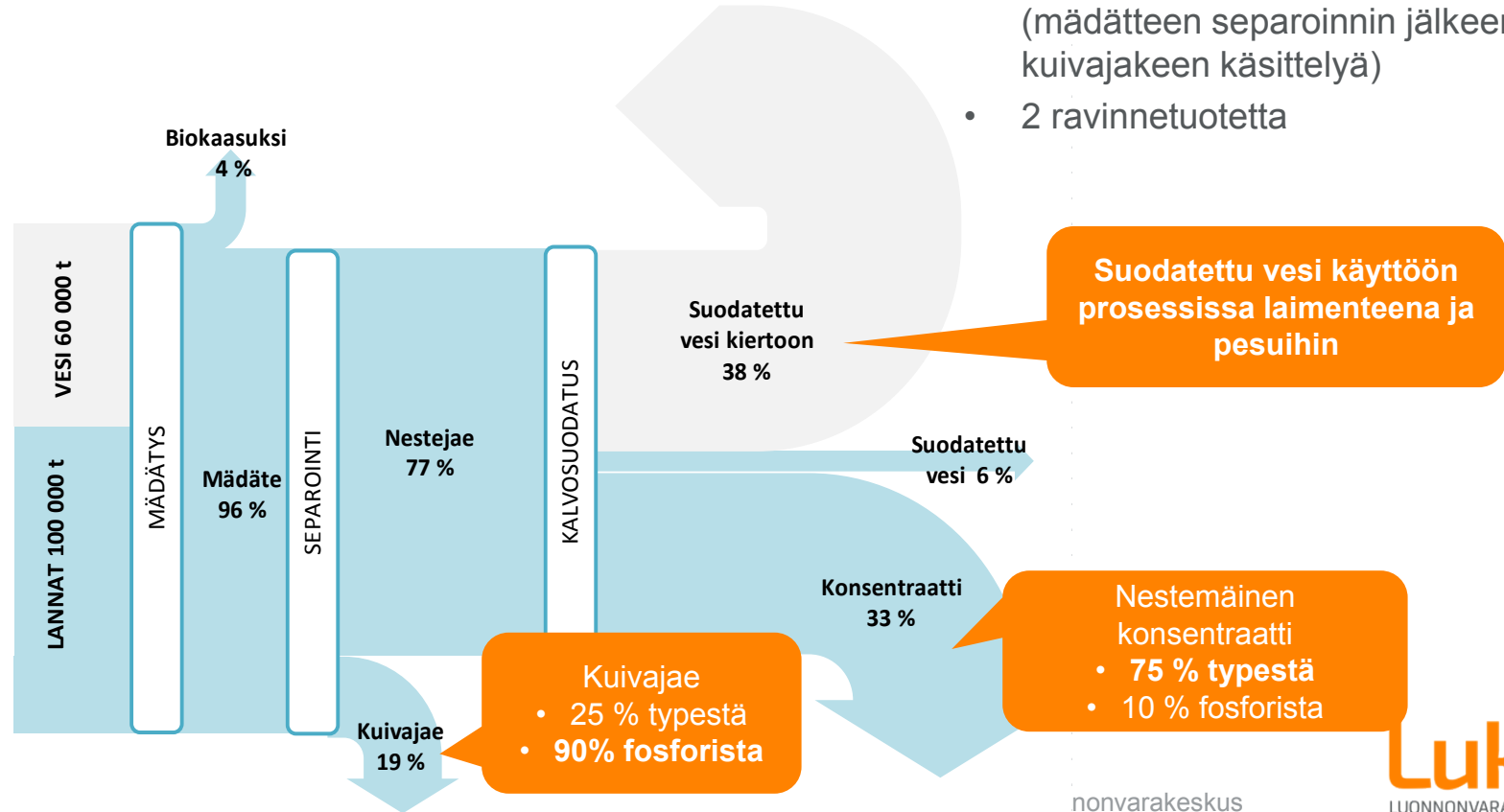
Energian hyödyntäminen liikennepolttoaineeksi

Ajokilometrit 17 000 km/a, kulutus 4 kg/100 km

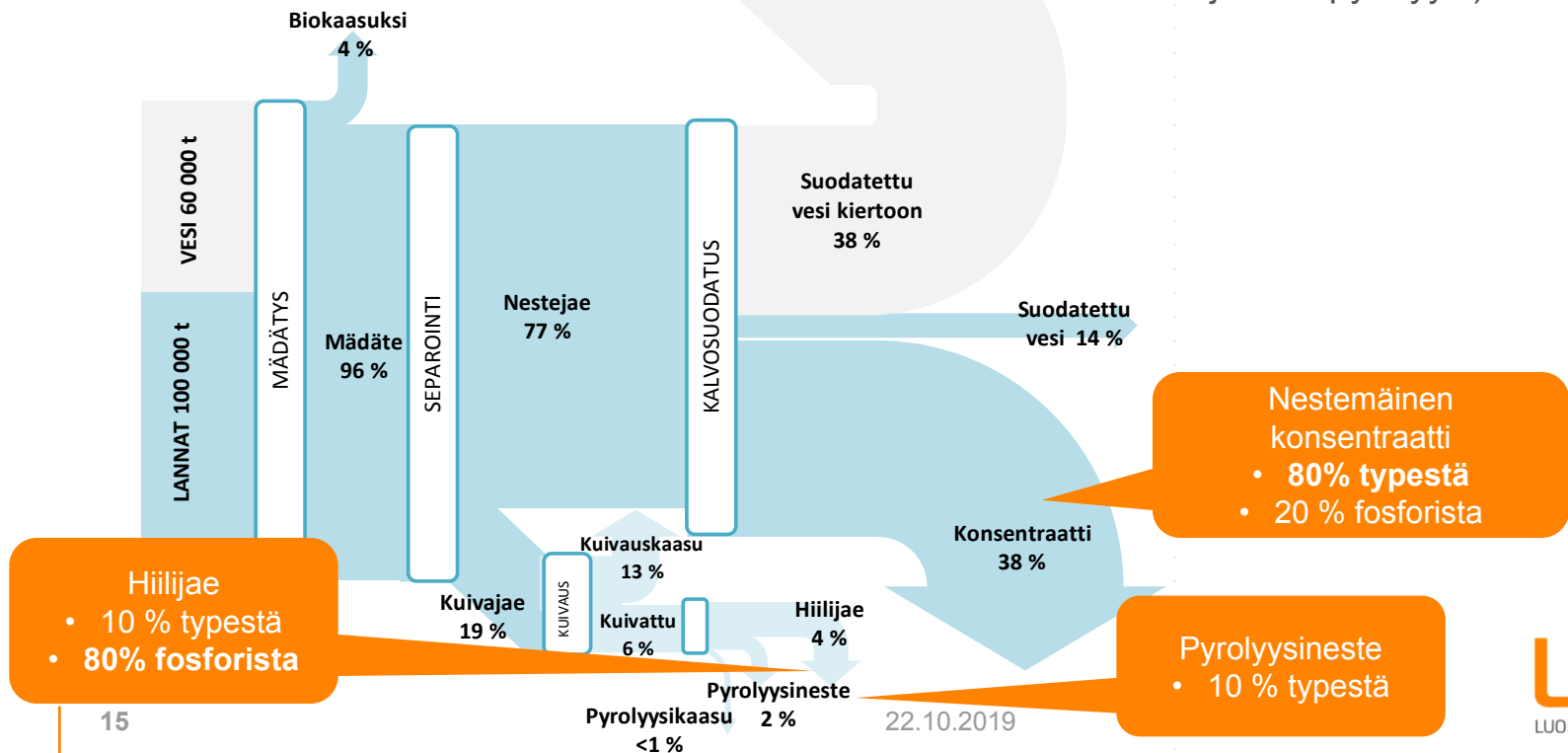
Massatase (biokaasulaitos)

- Massan muutos prosessoinnin aikana (mädätteen separoinnin jälkeen ei kuivajakeen käsittelyä)
- 2 ravinnetuotetta

Massatase (biokaasu + pyrolyysi)

- Massan muutos prosessoinnin aikana (mädätteen separoinnin jälkeen kuivajakeen pyrolyysi)

Mädätteen jatkojalostuksen lannoitevalmisteet

	Massavirta (t)	TS (%)	Ntot (g/kg)	NH ₄ -N (g/kg)	Ptot (g/kg)	NH ₄ -N/Ptot
Konsentraatti	52 270	5,0	13,9	7,3	1,4	5
Kuivajae	30 819	34,2	7,9	3,2	20,9	0,15

Biokaasu

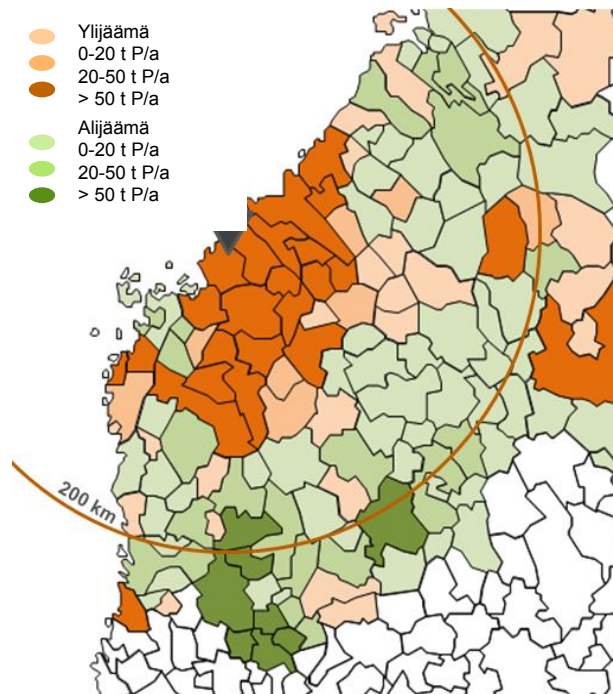
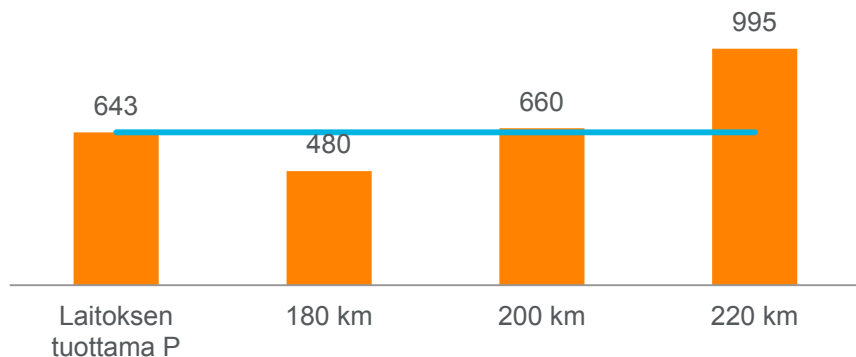
Kuivajakeen mukana kuljetettavissa vuosittain 643 t fosforia

	Massavirta (t/a)	TS (%)	Ntot (g/kg)	NH ₄ -N (g/kg)	Ptot (g/kg)	NH ₄ -N/Ptot
Konsentraatti	61 025	5,9	13,1	7,8	2,2	3,5
Hiilijae	5 239	99,6	16,3	0	110,5	

Biokaasu+pyrolyysi

Laitoksen käsittelemän lantafosforin tarve alueen ulkopuolella

Lannoitefosforin tarve etäisyyden mukaan
t P/a

Johtopäätökset

- Turkiseläinten lannassa potentiaalia biokaasuntuotannon raaka-aineeksi
- Alueellisella laitoksella merkittävä energiantuotantopotentiaali
- Mädätteen jatkojalostus välttämätön turkistuotantoalueilla, koska merkittävä fosforiylijäämä
 - Vaikutus ravinteiden, erityisesti fosforin, kuljetettavuuteen
 - Kuljettamalla mädätteen sisältämä fosfori pois alueelta saataisiin fosforitase laskuun

MUTTA

- Lannan esivarastointitarve poistorytmin takia
- Epäpuhtaudet lannassa

Kiitos!

 FIFUR

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

